

Stills uit de film over het mensenrechtenmonument in Gent. Film: Mario Van Driessche

Een mensenrechtenmonument in Gent

In 2010 kreeg Amsab-ISG het archief van Amnesty International Vlaanderen in bewaring. Sindsdien schonken ook de regionale afdeling van Gent en enkele lokale groepen hun archief aan Amsab-ISG. In 2018 kwam lokale groep 160 uit Gent met het voorstel om samen het mensenrechtenmonument in Gent, dat tot stand kwam op hun initiatief, in de kijker te zetten.

Haast niemand weet dat dat monument zich sinds 1996 in het parkje bij het Gentse Gravensteen bevindt. De aanleiding voor het monument was de verdwijning van de Hondurese mensenrechtenactivist José Eduardo Lopez op kerstavond 1984. Zijn vrouw Nora en hun drie kinderen moesten het land ontvluchten en kregen politiek asiel in Canada.

Lokale groep 160 voerde jarenlang actie en bouwde een goed contact op met Nora. In 1993 nodigde de groep haar uit om te komen getuigen. In Gent werd toen een optocht gehouden naar een symbolisch kartonnen grafmonument waar Nora bloemen neerlegde. Zij wist intussen dat Eduardo kort na zijn verdwijning was vermoord, net zoals tientallen mensenrechtenactivisten in Honduras. Bij groep 160 in Gent groeide het idee om een definitief mensenrechtenmonument te plaatsen voor de verdwenen activisten.

Kunstenaarsvereniging Honest Art Movement (HAM) hielp het mee realiseren. HAM-kunstenaar MaRf zorgde voor het ontwerp, samen met dichter Roel Richelieu van Londersele. Ze kozen voor een silhouet van een

vrouw. Een silhouet als een schaduwbeeld van de verdwenen activisten, een vrouw omdat vrouwen het meest vervolgd worden. Nora stond model.

In november 1996 werd het mensenrechtenmonument ingehuldigd in aanwezigheid van Nora en haar kinderen, minister van Buitenlandse Zaken Erik Derycke, de Gentse burgemeester Frank Beke en de ontwerpers van het monument. De Honest Art Movement reikte toen ook de jaarlijkse Louis Paul Boonprijs 1996 uit aan Nora voor haar mensenrechtenengagement.

In de sokkel van het monument verwerkte de kunstenaar kindertekeningen, stenen van Robbeneiland waar Nelson Mandela jarenlang gevangen zat en resten van de Berlijnse Muur, allemaal symbolen van de strijd voor de mensenrechten. Maar het monument is meer dan een graf voor Eduardo. Het is een eerbetoon aan alle slachtoffers van verdwijningen wereldwijd en een voortdurende aansporing tot engagement tegen onrecht.

Tijdens de Gentse Feesten organiseerden de Gentse Amnesty-groepen samen een fototentoonstelling in de Sint-Niklaaskerk. Mario Van Driessche, webdesigner bij Amsab-ISG, maakte voor die gelegenheid een filmpje over het monument: <https://vimeo.com/276865247> (zie ook de QR-code).

